

דוגמא: לתהליך פתרון בעיה בעזרת מיומנויות חשיבה חשובות

1. הגדרת הבעיה: תלמידים מדברים בשפה לא ראויה

• פירוק לגורמים:

- מה זה כולל: אלימות מילולית, מילים גסות, קללות, העלבות, לשון הרע, רכילות,
- במה מתבטא: ספירת אירועים,
- מיקום הבעיה: כיתה, הפסקות, שיחה עם מורה, קבוצות וואטסאפ,
- מי האובייקט: תלמיד-תלמיד, תלמיד-מורה, תלמיד לעצמו
- מי מדווח: המורה, התלמיד, תלמיד אחר, הורה

• הגדרת יעדי ההצלחה:

- ירידה בכמות אירועי האלימות המילולית שנספרו בשיעור מסוים או ביום
- תחושת התלמידים שיש למדוד אותה

2. הכנת פתרון:

- **הפשטת הבעיה: בחירת נושא מסוים ולא כל הקשת** (כל קבוצת עבודה יכולה לקחת תחום אחר של הבעיה)
 - i. התמודדות עם בעיה במהלך ההפסקה (ולא בכיתה למשל)
- **שואלים בכיתה** – מה היו רוצים להשיג כדי להפחית אירועי אלימות? (למשל – הקמת סיירת נגד אלימות בביה"ס)
- שיטת המדידה לכמות האירועים
 - i. תלמידים מדווחים למורה התורנית על אירוע
 - ii. המורה משתמשת בקליקר לספירת האירוע
 - iii. בסוף כל יום כל מורה מציגה בכיתה את מספר אירועי האלימות שדווחו (העלאת מודעות) + משפט לגבי יעדים להמשך (פחות מהכמות היום), או לבחור דוגמה של אירוע ולעשות דיון איך היו פותרים אותו?
- שיטת המדידה לתחושת התלמידים (בסיום כל יום, אחר)
 - i. על סקלה בין 1-3, רושמים בטבלט או על פתק ומוסרים למורה או בהצבעה
 - ii. כל המורים מדווחים למערכת כללית אחת דרך google forms או google sheets
- שיטת הניתוח של הנתונים.
 - i. בניית קובץ אקסל שיתופי המאפשר ניתוח יומי של הנתונים שהוכנסו ע"י המורים
 - ii. למשל: השוואה בין ימים, או מגמה יורדת של אירועים לאורך השבוע
- הגדרת צמתי הערכה לאורך הפיילוט ברמה יומית
- העברת הידע לכלל המורים, בנוגע למה צריך לעשות עם זה?
- בחירת אנשי צוות שיובילו את המהלך ע"י השתתפות בפיילוט

3. יישום הפתרון

- a. שבוע פיילוט לפי התכנון הנ"ל
- b. בתחילת יום כל מורה דואג ל"קליקר" (למשל ספירה בטלפון הנייד)
- c. מגדירים:
 - i. מורים תורנים שומרים על פניות לתלמידים בזמן ההפסקה, כדי לוודא שהם אכן מדווחים על אירועים
 - ii. מורים יוזמים/פרואקטיביים בזיהוי אירועי אלימות בשיח בין תלמידים
- d. כל מורה חייב לדווח על התוצאות של אותו היום למערכת הכללית
- e. קובץ האקסל שמסכם את התוצאות ומציג גרפים

4. הערכת הצלחה

- a. מסתכלים על האקסל השיתופי שנוצר מהפיילוט
- b. עושים ניתוח של התוצאות או להגדיר שיטה אחרת לניתוח התוצאות
- c. מזהים אירועים חריגים, יוצאים מן הכלל, ולהגדיר אותם כבעיה מסוג אחר שיש לטפל בה
- d. אולי לא מטפלים בבעיה (אלימות מילולית) אלא במה שגרם לבעיה

מודלים על פיהם מבססים את המיומנויות ואת התהליך:

